

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งในการรวมกลุ่มกันของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ เพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในเชิงวิชาการทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาทัดเทียมกัน ในการศึกษาสถานและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการ ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ทั้งนี้เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน และสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร หนองคาย และเลย จำนวน 53 คน ผู้บริหารที่เป็นกรรมการและเลขานุการของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กลุ่มย่อยที่ 1 - 4 ของจังหวัดอุดรธานี จำนวน 4 คน (กลุ่มย่อยละ 1 คน) และกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กลุ่มย่อยที่ 1 - 4 จำนวน 8 คน (กลุ่มย่อยละ 2 คน) รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 65 คน การดำเนินการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ได้เก็บรวบรวมนำมาวิเคราะห์หาความถี่ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ส่วนแบบวิเคราะห์เอกสารวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับเนื้อหา หาความถี่ ค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหา การดำเนินงานด้านวิชาการ ของ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พอสรุป ได้ดังนี้

1. สภาพของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี อายุราชการอยู่ระหว่าง 26 - 35 ปี วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา อยู่ในวาระที่ 1 คือระหว่าง 1 - 2 ปี

2. สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา และรักษามาตรฐานการศึกษา พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร แก่ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน โดยการจัดประชุมแนะนำชี้แจงเป็นส่วนใหญ่ และมีการจัดประชุมปรึกษาหารือกันน้อยที่สุด สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น คณะกรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนได้จัดการปรับและเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ และมีการจัดทำ รายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรีน้อยที่สุด ในด้านการติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดตั้งคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ และมีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนน้อยที่สุด

ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ขาดความร่วมมือจากวิทยากรพิเศษ

2.2 ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในกลุ่มโดยจัดการประชุมชี้แจงแก่ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มให้เข้าใจยิ่งขึ้น เป็นส่วนใหญ่ และมีการสำรวจความต้องการของครูผู้สอนแต่ละวิชาน้อยที่สุด ส่วนการให้ความช่วยเหลือกันของโรงเรียนในกลุ่มทางด้านบุคลากรคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดบุคลากรจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินไปช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดอัตรากำลังเป็นส่วนใหญ่ และจัดให้บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนหมุนเวียนสอนในโรงเรียนอื่นน้อย สำหรับการให้ความช่วยเหลือกันด้านอาคาร สถานที่ พบว่ากลุ่มโรงเรียนส่วนมากจัดให้โรงเรียนที่มีความพร้อมบริการด้านอาคารสถานที่ในการประชุมสัมมนาประชุมปฏิบัติการ อบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน และครูสนับสนุนการสอนของโรงเรียนในกลุ่ม และการจัดบริการให้โรงเรียนที่มีโรงฝึกงานไม่เพียงพอได้ใช้โรงฝึกงานของโรงเรียนอื่นในกลุ่มมีน้อยที่สุด การให้ความช่วยเหลือทางวัสดุอุปกรณ์ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนมีการจัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์เป็นส่วนใหญ่ และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ภายในกลุ่ม และมีการจัดหารายได้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์ไว้ใช้ในกลุ่มน้อยที่สุด สำหรับการให้ความช่วยเหลือบริการแหล่งวิชาการ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดให้ครูแนะแนว ครูบรรณารักษ์ และครูทะเบียนวัดผลของโรงเรียนในกลุ่มได้ศึกษาความก้าวหน้าของหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ การจัดให้นักเรียนในกลุ่มเป็นสมาชิก และใช้บริการห้องสมุด ห้องแนะแนวของโรงเรียนอื่นให้บริการแก่นักเรียนในกลุ่มได้ฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนอื่นน้อยที่สุด

ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดในการส่งเสริมการเรียนการสอน คือ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดดำเนินการ ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเรียนการสอน

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากร พบว่า

การจัดการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่ม คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดอบรมและส่งเสริมการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีการจัดการนิเทศโรงเรียนในกลุ่มน้อยที่สุด ส่วนการให้ความช่วยเหลือแก่ครูบรรจุใหม่หรือย้ายมาปฏิบัติ

ราชการใหม่ กลุ่มโรงเรียนได้จัดให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่จะปฏิบัติ และให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการสังเกตการสอนของครูเก่าที่มีผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะมีเป็นส่วนน้อยที่สุด การส่งเสริมครูประจำการที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และแนวปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ มีการบริการสาธิตการสอนของครูแก่เพื่อนครูภายในกลุ่มโรงเรียน การให้ค่าปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคลน้อยที่สุด สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดศูนย์ปฏิบัติการหลักสูตรและวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อเป็นแหล่งวิทยาการสำหรับครูภายในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีการจัดโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในด้านการเรียนการสอนน้อยที่สุด การพัฒนาบุคลากร คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากร ระดับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยวิธีจัดสัมมนาผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ และมีการให้ความรู้ทางด้านวิชาการน้อยที่สุด ส่วนการพัฒนาบุคลากรผู้สนับสนุนการเรียนการสอนได้มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการเป็นส่วนใหญ่ และจัดทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนในกลุ่มและต่างกลุ่มมีน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดในการนิเทศการศึกษา คือ บุคลากรไม่เพียงพอในการจัดดำเนินการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา สำหรับการพัฒนาบุคลากรปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือมีบุคลากรในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ

2.4 ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่นักเรียนภายในกลุ่ม โดยการจัดประกวดโครงการทางวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนระดับกลุ่ม จังหวัด และเขตการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และมีการเข้าค่ายกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มน้อยที่สุด

สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดในการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน คือการขาดงบประมาณในการจัดดำเนินการ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือกลุ่มโรงเรียนไม่เห็น ความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.5 ด้านการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม โรงเรียนได้ช่วยเหลือด้านการแนะแนวการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่ม โดยการจัดอบรมสัมมนา บุคลากรแนะแนวการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และจัดประชุมปรึกษาหารือ จัดประชุมปฏิบัติการ มีเป็น ส่วนน้อยที่สุด สำหรับการแนะแนวอาชีพได้จัดนักเรียนไปแข่งขันฝึกทักษะวิชาอาชีพเป็นส่วนมาก และจัดทัศนศึกษาชมผลงานด้านอาชีพต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีน้อยที่สุด

สำหรับปัญหาที่พบส่วนมากที่สุดคือการขาดข้อมูลในการให้บริการแนะแนว และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนว

2.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ได้มีการให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยการจัดประชุมชี้แจง หลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ให้ครูทะเบียนวัดผล หัวหน้าหมวดวิชาของ โรงเรียนภายในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีการจัดบริการเอกสารด้านการวัดประเมินผลแก่ โรงเรียนในกลุ่มน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนไม่มี มาตรฐานพอ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการวัด และ ประเมินผลการเรียนน้อย

2.7 ด้านการวัดและประเมินผลทางวิชาการ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินโครงการทางวิชาการโดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการ เป็นส่วนใหญ่ และมีการสร้างเครื่องมือในการประเมินโครงการน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลทางวิชาการ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการไม่เห็นความสำคัญในการวัดและประเมินผลงานวิชาการ

3. สภาพและปัญหาการให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงานในการจัดการศึกษาพบว่า

3.1 ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้คำปรึกษาและแนะนำครูในกลุ่มเกี่ยวกับการผลิต การใช้และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ และมีการประชุมปรับปรุงสื่อการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้นน้อยที่สุด สำหรับการประสานงานเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ ได้มีการจัดตั้งศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้มีผู้ใช้ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีการร่วมมือกันผลิตสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อใช้ร่วมกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนคือการขาดแคลนงบประมาณในการจัดดำเนินการ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน

3.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูในกลุ่มโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู เป็นส่วนมาก และมีการจัดสาขาวิธีการใช้เทคโนโลยีน้อยที่สุด ในการประสานงานด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษากลุ่มโรงเรียนได้จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อบริการให้ยืมใช้ภายในกลุ่มเป็นส่วนมากและที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ การจัดทำวารสารจุลสารเกี่ยวกับการใช้ และการบำรุงรักษาเทคโนโลยี

ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดในการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการขาดบุคลากรประสานงานในการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียน

3.3 ด้านการจัดแผนชั้นเรียน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ประสานงานในการจัดแผนชั้นเรียนได้ดำเนินการโดยประสานงานด้านการรับนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ และมีการแนะนำให้แต่ละโรงเรียนสำรวจความต้องการของชุมชนมีน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ขาดการประสานงานเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียนของโรงเรียนภายในกลุ่ม และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ กลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการจัดแผนชั้นเรียน

3.4 ด้านการจัดแผนการสอน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่และประชุมสัมมนาปัญหาการใช้แผนการสอนน้อยที่สุด ส่วนการประสานงานการจัดทำแผนการสอนส่วนมากจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อทำแผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ร่วมกัน และการทำบัญชีรายชื่อรายวิชาที่มีแผนการสอนเพื่อสะดวกแก่สมาชิกในกลุ่มได้ยืมใช้มีน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดแผนการสอนคือ บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการทำแผนการสอน และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือการขาดการประสานงานในการจัดทำแผนการสอน

3.5 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารเกี่ยวกับแนวนโยบายเป้าหมายของกลุ่มมีเป็นส่วนใหญ่ และมีการให้ความรู้แก่บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการของโรงเรียนในกลุ่มน้อยที่สุด สำหรับการประสานงาน

เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีได้จัดประชุมชี้แจงแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการตลอดปีของกลุ่มโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ และมีการประชุมบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อทำแผนปฏิบัติการร่วมกันน้อยที่สุด

ปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี คือ ระยะเวลาดำเนินงานไม่เป็นไปตามกำหนด เป็นส่วนให้และปัญหาที่พบน้อยคือการขาดการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ขาดความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9" มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งควรนำมาอภิปราย ดังนี้คือ

1. การดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา และรักษามาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีขอบเขตของงาน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดทำแผนการโดยวิธีจัดประชุมแนะนำชี้แจง อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันได้มีการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 คณะกรรมการจึงจำเป็นต้องจัดประชุมแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และการดำเนินการโดยวิธีการจัดประชุมชี้แจงยังเป็นวิธีที่ง่าย และสะดวก และเป็นวิธีที่สามารถจัดให้แก่บุคลากรจำนวนมาก เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาเดียวกันได้ ทำให้การถ่ายทอดความรู้ แจ่มข่าวสารร่วมแก้ปัญหา หรือกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับที่วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2528) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมว่าเพื่อถ่ายทอดความรู้ ข่าวสาร แจ้งข้อราชการ ตัดสินปัญหาแก้ปัญหา กำหนดนโยบาย และสร้างมนุษยสัมพันธ์ ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้มีการดำเนินการโดยการปรับ และเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับด้านการติดตาม

ผลการใช้หลักสูตร พบว่า ดำเนินการโดยจัดตั้งเป็นรูปคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเหมาะสมในส่วนของผู้บริหารกลุ่มน้อย และในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรของกลุ่มโรงเรียน น่าจะเน้นที่บุคลากรผู้ปฏิบัติให้มากขึ้น

ส่วนปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตร ที่สำคัญคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น การดำเนินการประชุมปฏิบัติการจะทำให้บุคลากรได้รับความรู้ความเข้าใจ และมีโอกาสฝึกปฏิบัติในการทำเอกสารประกอบให้เหมาะสมกับหลักสูตร ทั้งนี้เพราะหลักสูตรมีความสำคัญมากที่บุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียนทุกระดับต้องทำความเข้าใจ เพื่อกำหนดขอบเขตงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนเข็มทิศในการจัดการศึกษา โกวิท ประวาลพตฤกษ์ (2523) ได้กล่าวถึงขอบเขตของงานกลุ่มโรงเรียนในการกำหนดจุดประสงค์เฉพาะของกลุ่มว่า ต้องนำเอาจุดประสงค์ของหลักสูตรมาตีความ และทำความเข้าใจให้กระจ่าง ฉะนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มโรงเรียนควรดำเนินการในลักษณะอื่น ๆ ด้วย เช่น การจัดทำเอกสารวิชาการ การบริการเอกสารหลักสูตรให้ศึกษาด้วยตนเอง การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และให้มีการประชุมปฏิบัติการให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูชาติ ทรันย์มาก (2521) ที่พบว่า ครูใหญ่ และครูต้องการให้กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติในด้านหลักสูตร และกลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนให้นำเอาผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งจะทำให้กลุ่มโรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น หรือกลุ่มโรงเรียนอาจส่งเสริมให้บุคลากรทำการวิจัยเอง

1.2 ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้มีการดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุมผู้บริหาร การจัดบุคลากรจากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินไปช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดอัตรากำลัง การแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างโรงเรียนเพื่อปฏิบัติการเฉพาะกิจ การจัดให้โรงเรียนที่มีความพร้อมบริการด้านสถานที่ในการประชุมสัมมนา และทำกิจกรรมของกลุ่มซึ่งเมื่อพิจารณาอย่างละเอียดแล้ว

พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ ตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน ที่มุ่งหวังให้โรงเรียนในกลุ่มประสานสัมพันธ์ ร่วมมือกันในเบื้องต้นมากกว่าที่ต่างคนต่างบริหารกันไป ทั้งนี้ย่อมจะทำให้เกิดการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพ และรักษามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกัน

สำหรับปัญหาการส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่า ขาดงบประมาณในการดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ การให้โรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านงบประมาณให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนที่ขาดแคลนงบประมาณ ซึ่งเป็นการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามนโยบายของการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ชูชาติ ทรัพย์มาก (2521) ที่พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ได้ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมการเรียนการสอน แก่โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก นอกจากนี้ กลุ่มโรงเรียนควรมีโครงการจัดหารายได้เพื่อเป็นแนวทางในการได้มาซึ่งงบประมาณที่นอกเหนือจากงบประมาณที่จัดสรรจากกรมสามัญศึกษา

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากร จากการศึกษาครั้งนั้นพบว่า กลุ่มโรงเรียนได้มีวิธีการจัดการนิเทศการศึกษาหลายวิธี เช่น การขอความร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ เพื่อจัดโครงการนิเทศแก่โรงเรียนในกลุ่มจัดอบรม และส่งเสริมการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่ม จัดทัศนศึกษาดูงานด้านการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน และจากการศึกษาเอกสารยังพบว่ามีจำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศศึกษามากที่สุด แสดงว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่มมาก สำหรับครูบรรจุใหม่ หรือย้ายมาปฏิบัติราชการใหม่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดให้มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่จะปฏิบัติ เพื่อให้เข้าใจสภาพท้องถิ่นให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีสอน การผลิตการใช้สื่อ การวัดผล และประเมินผล ให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ส่วนการส่งเสริมครูประจำการที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน พบว่ากิจกรรมที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนจัดดำเนินการมากที่สุดคือ การเชิญวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และแนวปฏิบัติงาน ครูที่ปฏิบัติการสอนมาแล้วควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอนของครูตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง 2533 โดย

เน้นให้ครูใช้วิธีสอนหลากหลาย เพื่อให้สอนได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ส่วนด้านการส่งเสริมงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการจัดศูนย์ปฏิบัติการหลักสูตร และวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อเป็นแหล่งวิชาการสำหรับครูภายในกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชูชาติ ทรัพย์มาก (2521) ที่พบว่า ครูใหญ่ และครูต้องการให้กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติในด้านหลักสูตร วัสดุประกอบหลักสูตรโดยจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการหลักสูตรของกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งวิชาการแก่ครู ด้านการพัฒนาบุคลากรระดับผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการให้มีการสัมมนาผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข มากที่สุด ทั้งนี้ เพราะผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในโรงเรียน คือ เป็นผู้พิจารณาถ่วงดุลงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนในขั้นต้น เพื่อเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาคำเนินการในขั้นต่อไป ดังนั้น ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ จึงเป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน อีกประการหนึ่งคือ ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ ใกล้ชิดกับบุคลากรอื่นในโรงเรียน ต้องให้ความช่วยเหลือแนะนำแนวปฏิบัติเสมือนเป็นการนิเทศงานในฝ่ายของตน ย่อมรู้ปัญหาของโรงเรียนในสายงานของตนเป็นอย่างดี ฉะนั้นการสัมมนาผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ ในกลุ่มโรงเรียนจึงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการแก้ไขปัญหา และหาแนวปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้านการพัฒนาบุคลากรผู้สนับสนุนการเรียนการสอนนั้นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการโดยวิธีเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวได้เข้าใจระเบียบปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษากำหนด และแนวทางที่กลุ่มตกลงกัน ในด้านของปัญหาการดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษา คือ บุคลากรไม่เพียงพอในการจัดดำเนินการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่ม จากการดำเนินการจัดการนิเทศแก่โรงเรียนในกลุ่มบุคลากรของกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนจำกัด และจากการศึกษาเอกสาร พบว่า ระยะทางของโรงเรียนแต่ละโรงอยู่ห่างไกลกัน ยากต่อการไปนิเทศให้กับโรงเรียนต่าง ๆ แนวทางหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้นเพื่อให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผลงานวิจัยของ สุภาภรณ์ ลีวิโรจน์ (2525) กล่าวว่า การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับงานด้านการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการนิเทศ และปัญหาการเดินทางเพื่อไป

นิเทศโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล

สำหรับปัญหาการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากร ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ เนื่องจากโครงการที่จัดทำขึ้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณมาก เช่น โครงการทัศนศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาบุคลากรทางการเงิน เป็นต้น งบประมาณที่ได้จัดสรรจากทางกรมสามัญศึกษาไม่เพียงพอต่อการดำเนินการจากผลงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สงกา (2531) และอุไร ชูติเนตร (2523) พบว่า กลุ่มโรงเรียนได้งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด คือกรมสามัญศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ในการจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้กลุ่มโรงเรียนยังได้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนกลุ่ม ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนให้โรงเรียนภายในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกันให้มากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนใหญ่ที่มีเงินบำรุงการศึกษามาก มีความพร้อม และปัญหาในด้านงบประมาณน้อย ให้ช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก

1.4 ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยจัดประกวดโครงงานทางวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนระดับกลุ่มจังหวัด และเขตการศึกษา อาจเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้าน วิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นนโยบายหลักข้อหนึ่งของกรมสามัญศึกษาที่ระบุไว้ว่า ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนและสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนในด้าน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นกรณีพิเศษ ให้เกิดความรู้ ความคิดริเริ่ม การประดิษฐ์ สร้างสรรค์ ทำงานด้วยขั้นตอน และวิธีการของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีผลงาน ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาอาชีพและ พัฒนาชุมชน จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้สนับสนุนนโยบายของกรมสามัญศึกษาอย่างจริงจัง กิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้จัดดำเนินการ ซึ่งสนับสนุนนโยบายหลักของกรมสามัญศึกษาที่สำคัญอีกโครงการหนึ่งคือ การจัดชุมนุมเกษตรกรใน อนาคตแห่งประเทศไทย (ช.ก.ท.) ในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือเขตการศึกษา อาจเป็น เพราะในปัจจุบันมีการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นหนึ่ง

ในหลาย ๆ กิจกรรมที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนให้เกิดขึ้นในโรงเรียน โดยไม่ควรบังคับให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ทางด้านวิชาการ และความสามารถพิเศษนั้น คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรจัดในหลายลักษณะ เพื่อให้สนองความต้องการ และความในใจของนักเรียน ซึ่งถ้าหากคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนสามารถสำรวจความต้องการ ความสนใจของนักเรียนแล้วมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียนต่าง ๆ รับผิดชอบโดยพยายามจัดกิจกรรมให้หลากหลายก็จะทำให้นักเรียน ได้พัฒนาในหลายด้านด้วย

1.5 ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษา ส่วนมากดำเนินการโดยวิธีการจัดอบรม สัมมนาบุคลากรแนะแนวการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สงกา (2531) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนด้านการแนะแนวการศึกษาควรใช้วิธีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากบุคลากรเกี่ยวกับสภาพ และปัญหา ของการแนะแนวการศึกษา ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด สำหรับการแนะแนวอาชีพส่วนมากดำเนินการโดยจัดส่ง นักเรียนไปแข่งขันฝึกทักษะวิชาอาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา เห็นดี (2529) ที่พบว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรส่งเสริมให้โรงเรียนในกลุ่ม จัดกิจกรรมด้านการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปเป็นความรู้ในการประกอบ อาชีพอิสระ หรือการหารายได้ระหว่างเรียน

ปัญหา การดำเนินงานด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ส่วนมากที่ พบคือ ขาดข้อมูลในการให้บริการแนะแนว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สงกา (2531) ซึ่งพบว่า โรงเรียนภายในกลุ่มขาดแคลนข้อมูลเอกสารประกอบการแนะแนวเพื่อจะ ให้บริการแก่นักเรียนหรือบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน จากปัญหาดังกล่าวกลุ่มโรงเรียนควรมี การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบทางด้าน การแนะแนว เพื่อได้มีการแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการแนะแนว หรือจัดตั้งในรูปของศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการแนะแนว การศึกษาและอาชีพแก่โรงเรียนในกลุ่ม

1.6 ด้านดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการวัด และประเมินผลการเรียน ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยวิธีจัดประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ให้ครูทราบเป็นวัตถุประสงค์ และหัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียนภายในกลุ่ม ส่วนการดำเนินการรวบรวมข้อทดสอบของกลุ่มส่วนใหญ่ดำเนินการโดย การจัดคณะกรรมการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สงกา (2531) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน โดยวิธีจัดประชุมชี้แจงการให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อทดสอบที่โรงเรียนในกลุ่มจัดทำขึ้น

สำหรับปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนมากที่พบคือ เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนไม่มีมาตรฐานพอ ดังนั้น คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้วัด และประเมินผลไว้เป็นเครื่องมือมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียน

1.7 การดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการให้มีการประเมินโครงการวิชาการต่าง ๆ ของโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยการกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินผลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังที่ เขาวัต วิบูลย์ศรี (2528) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการทางวิชาการว่า ควรคำนึงถึงคุณค่า และข้อตกลงต่าง ๆ ของโครงการอย่างถี่ถ้วนที่จะดำเนินโครงการที่แท้จริง สำหรับด้านการดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรภายในกลุ่มเกี่ยวกับการประเมินโครงการทางวิชาการ มีการดำเนินการโดยส่วนใหญ่ดำเนินการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สงกา (2531) ที่พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มโรงเรียนจัดให้กับทางโรงเรียนในด้านการวัดผลและ

ประเมินผลทางวิชาการ คือการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน

สำหรับปัญหาในการดำเนินงานด้านการวัดผล และประเมินผลทางวิชาการ คือขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลทางวิชาการ แนวทางแก้ไข คือคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมงานด้านการวัดผล และประเมินผลทางวิชาการอย่างหลากหลาย และต่อเนื่อง

2. การดำเนินงานให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานในการจัดการศึกษาซึ่งมีขอบเขตของงาน ดังนี้

2.1 ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการในส่วนของการให้คำปรึกษา และแนะนำครูในกลุ่มเกี่ยวกับการผลิตการใช้ และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน วิธีการที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนดำเนินการส่วนใหญ่คือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน สำหรับด้านการประสานงานเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ มีการดำเนินการโดยส่วนใหญ่จัดดำเนินการโดยจัดตั้งศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้มีใช้ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนให้ความสำคัญต่อสื่อการเรียนการสอนโดยต้องการให้บุคลากรในกลุ่มได้รับคำปรึกษา แนะนำ พร้อมทั้งจึงได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดตั้งศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอน

สำหรับปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาส่วนมากที่พบคือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดดำเนินการ แนวทางในการจัดดำเนินการแก้ปัญหา คือ สนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดตั้งศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอนของกลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการประหยัดงบประมาณ อีกประการหนึ่งคือ ควรสนับสนุนให้โรงเรียนนำทรัพยากรของชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ วิรุฬห์ ลีลานฤทธิ (2526) ได้กล่าวไว้

2.2 ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้มีการดำเนินการในส่วนของการจัดให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูในกลุ่มเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน วิธีการที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนดำเนินการส่วนใหญ่คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู สำหรับด้านการประสานงาน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อบริการให้ยืมใช้ภายในกลุ่ม จะเห็นว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยี เช่นเดียวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียน ส่วนใหญ่คือ ขาดแคลนงบประมาณดำเนินการ แนวทางแก้ไข คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนให้โรงเรียนที่มีความพร้อมบริการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่โรงเรียนอื่น ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ ดังผลงานวิจัยของ อูโร ชุตินเตร (2523) ที่พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ในกลุ่มโรงเรียนมีความพร้อมในการบริการด้านเทคโนโลยีแก่โรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนมีการดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดแผนชั้นเรียนและประสานงานด้านการรับนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่ม การจัดแผนชั้นเรียนเป็นงานระดับนโยบายที่กลุ่มต้องประสานสัมพันธ์ให้ดี เพราะโรงเรียนในกลุ่มมีหลายขนาดอยู่ในพื้นที่กระจายออกไป ความนิยมของผู้ปกครองต่อโรงเรียนแตกต่างกัน การที่ผู้บริหารประชุมและประสานงานกัน จะทำให้มีแนวปฏิบัติเพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มสามารถรับนักเรียนให้ครบชั้นตอนตามจำนวนที่ต้องการ ไม่ล้นอยู่ เฉพาะที่โรงเรียนใหญ่ในตัวเมือง ดังที่กำหนดในนโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2531 (2531) ว่า ให้มีการประสานงานการรับนักเรียนนักศึกษา แต่ละระดับระหว่างกรมต่าง ๆ ให้สัมพันธ์ และเกื้อกูลกัน

สำหรับด้านปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนขาดการประสานงานเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียน แนวทางแก้ไขคือ ควรให้มีการกำหนดเป็นโครงการของกลุ่มโรงเรียนขึ้นเกี่ยวกับการประสานงานการจัดแผนชั้นเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียนได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียนได้มากขึ้น และเป็นไปอย่างมีระบบขึ้น

2.4 ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดแผนการสอน พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้มีการดำเนินการในส่วนของกาให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน ส่วนมากดำเนินการโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู ผู้สอน สำหรับด้านการประสานงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน พบว่า ได้มีการดำเนินการโดยจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อทำแผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ร่วมกัน สุธิ ประจงศักดิ์ (2524) ได้กล่าวถึงการจัดแผนการสอนไว้ว่า การวางแผนการสอนเป็นกิจกรรมอันดับแรกของครู เพื่อที่จะให้การสอนทั้งกระบวนการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ครูผู้สอนที่ขาดการวางแผนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จในการสอนอย่างแน่นอน ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนจึงเห็นความสำคัญของแผนการสอน โดยเฉพาะเมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง 2533 ครูจำเป็นต้องจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ผู้สอนดำเนินการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สำหรับปัญหาการดำเนินการด้านการจัดแผนการสอน ส่วนมากพบว่า บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการทำแผนการสอน อาจเนื่องจากบุคลากรยังไม่มีความเข้าใจในการทำแผนการสอน หรือประโยชน์ของการจัดทำแผนการสอน กลุ่มโรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการจัดทำแผนการสอน สำหรับบุคลากร และชี้แจงทำความเข้าใจประโยชน์ของการจัดทำแผนการสอน ดังที่ พันทิพา อุทัยสุข (2524) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการจัดทำแผนการสอนไว้ว่า เพื่อสนองความต้องการของนักเรียน ผู้สอนสามารถปรับปรุงการสอนเพราะสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านมาได้ตามลักษณะของระบบจากจุดมุ่งหมาย และการประเมินผล

2.5 ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้มีการดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยวิธีการส่วนใหญ่คือ การจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารเกี่ยวกับแนวนโยบายเป้าหมายของกลุ่ม สำหรับด้านการดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนมากดำเนินการโดยการจัดประชุมชี้แจงแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการตลอดปีของกลุ่มโรงเรียน เนื่องจากการทำแผนปฏิบัติการประจำปีนั้นเกี่ยวข้องกับผู้บริหารมาก ในการที่จะจัดให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดประชุมชี้แจงจะทำให้ผู้บริหารได้ปรึกษา แนะนำซึ่งกันและกัน สามารถจัดทำแผนได้ตรงตามเป้าหมาย และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติในโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการได้ถูกต้อง

สำหรับปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พบว่า ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อูไร ชุตินทร (2528) และลัดดาวัลย์ สงกา (2531) ที่พบว่า ความล่าช้าของกรมสามัญศึกษาในการกำหนดนโยบายมายังกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนจัดทำและประสานแผนของกลุ่มมีผลทำให้ การดำเนินการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด แนวทางการแก้ไขคือ กรมสามัญศึกษาควรกำหนดนโยบาย และส่งมายังกลุ่มโรงเรียนให้รวดเร็วที่สุด อาจจัดสัมมนาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยกรมสามัญศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนและจากการศึกษาเอกสารยังพบว่าปัญหาอีกประการหนึ่งคือ กิจกรรมของโครงการมากเกินไป ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนปฏิบัติการได้ ดังนั้น คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนจึงควรพิจารณากิจกรรมให้สอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินการตามความจำเป็นและความสำคัญของกิจกรรม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานความต้องการของท้องถิ่น
2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสำรวจความต้องการของบุคลากรในกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ เพื่อได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด
3. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรสำรวจความพร้อมของบุคลากรภายในกลุ่ม เพื่อเป็นข้อมูลในการมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของบุคลากร
4. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมงานวิชาการของกลุ่มโดยเฉพาะ โดยการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของโรงเรียนภายในกลุ่มมาช่วยกันทำงานให้กลุ่มโรงเรียน
5. กลุ่มโรงเรียน จังหวัด และเขตการศึกษา ควรประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้แนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยถึงความต้องการของครูเกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิชาการที่กลุ่มโรงเรียนจัดขึ้น
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนภายในกลุ่ม ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับกลุ่มโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น